

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava 15

Ev.č. : SKS2013004

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrowaní vážneho incidentu

lietadla typu **CESSNA U206 F**

poznávacej značky **HA-SVU**

Dátum: 11.08.2013

Miesto: 1750 m juhovýchodne letiska Kráľova pri Senci / LZKS

Odborné vyšetrovanie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetrovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k odbornému vyšetrovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami

A. ÚVOD

Typ prevádzky:	všeobecné letectvo / športové a rekreačné lietanie
Typ lietadla:	CESSNA U206 F
Poznávacia značka:	HA-SVU

Prevádzkovateľ:	PANNON AIR SERVICE, Tököl
Vlastník:	Airlon Zrt. Budapest
Miesto vzletu:	LZKS
Miesto plánovaného pristátia:	letisko Bratislava / LZIB
Fáza letu:	vzlet
Miesto udalosti:	N 48°11'24,60'', E 17°29'17,60''
Dátum a čas udalosti:	11.08.2013, 16:55

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Po odštartovaní lietadla typu CESSNA U206 F, poznávacej značky HA-SVU, z trávinatej vzletovej a pristávacej dráhy (ďalej len „RWY“) 10 letiska LZKS, piloti zaregistrovali zníženie ťahu motora, na čo po vykonaní nevyhnutných úkonov sa rozhodli pre núdzové pristátie do terénu na voľnú plochu.

Piloti pristáli s lietadlom do terénu bez ďalších poškodení. Pri udalosti nebol nikto zranený.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej udalosti bola ustanovená komisia:

Ing. Zdeno BIELIK
Ing. Juraj GYENES

Správu vydáva:

Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Dňa 11.08.2013 posádka v zložení pilot-inštruktor, preškoľovaný pilot a jeden cestujúci odštartovali z RWY 10 letiska LZKS, s úmyslom pokračovať na letisko LZIB. Po uskutočnení vzletu piloti postrehli zníženie výkonu motora, rozblíkavie červených žiaroviek FADEC A (Full Authority Digital Engine Control) a FADEC B, na čo zareagovali zapnutím pomocného čerpadla, čo nevedlo k zmene ťahu a rozhodli sa vykonať núdzové pristátie do terénu pred seba v smere vzletu mierne vpravo, kde sa nachádzalo cibuľové pole.

Samotné pristátie prebehlo bez komplikácií a lietadlo po pristátí nebolo poškodené.

Denná doba: Deň
Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	-	-	-
Vážne	-	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranení	2	1	

1.3 Poškodenie lietadla

Lietadlo nebolo pri vážnom incidente poškodené.

1.4 Ostatné škody

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o leteckom personáli

Pilot lietadla - inštruktor :

občan Maďarskej republiky, vek 29 rokov,

držiteľ preukazu spôsobilosti obchodného pilota letúnov CPL(A), č. H/FCL/CPL/006915 vydaného Národným úradom pre dopravu Maďarskej republiky dňa 17.07.2001.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s vyznačenou platnosťou do 06.07.2017.

Osvedčenie spôsobilosti na obsluhu palubnej rádiostanice vyznačené v preukaze spôsobilosti pilota.

Kvalifikácie:

SEP(L)	s vyznačenou platnosťou do 30.04.2015
FI(A)	s vyznačenou platnosťou do 28.04.2014
CRI(A)/ SE	s vyznačenou platnosťou do 28.04.2014

Letové skúsenosti:

Celkom nalietal:	1297 h 30 min
za posledných 30 dní:	6 h 30 min
za posledných 90 dní:	25 h 08 min
na type:	168 h 20 min

Preškoloňovaný pilot:

občan Slovenskej republiky, vek 24 rokov,

držiteľ preukazu spôsobilosti súkromného pilota letúnov PPL(A), č. SK02110093 vydaného Leteckým úradom Slovenskej republiky dňa 13.06.2011.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s vyznačenou platnosťou do 14.10.2014.

Obmedzené osvedčenie rádiotelefonistu č.OFSH-19/2005.

Kvalifikácie:

SEP(L)	s vyznačenou platnosťou do 30.04.2015
--------	---------------------------------------

Letové skúsenosti:

Celkom nalietal:	290 h 30 min
za posledných 30 dní:	20 h 00 min
za posledných 90 dní:	70 h 00 min
na type:	0 h 28 min

1.6 Informácie o lietadle

a) Drak

Typ:	CESSNA U206 F
Poznávací značka:	HA-SVU
Výrobné číslo:	2173
Výrobca:	Cessna Aircraft Co.

Od výroby odlietalo celkom: 8070 hodín

b) Motor

Typ:	TAE Centurion 4.0 BE-228
Výrobné číslo:	03-01-00003
Výrobca:	Thielert Aircraft Engines GmbH

Od výroby odlietal celkom: 543 h 05 min

1.13 **Lekárske a patologické nálezy**

Neuvádza sa.

1.14 **Požiar**

Požiar nevznikol.

1.15 **Aspekty prežitia**

Neuvádza sa.

1.16 **Testy a výskum**

Vzorka odobratého **paliva** Jet A1 bola podrobená testovaniu v certifikovanom zariadení „Výskumný ústav pre ropu a uhľovodíkové plyny (VÚRUP)“.

Na základe výsledkov a GC analýzy možno konštatovať, že na predmetný let bolo použité palivo Jet A1 a spĺňalo požadované parametre.

Vzorka odobratého **oleja** bola podrobená testovaniu v spoločnosti pre výrobu, distribúciu a servis mazív, s.r.o. MOL-LUB - laboratórium WEARCHECK a vzhľadom na podmienky prevádzky vykazovala vysoký obsah železa.

S výnimkou obsahu železa ostatné ukazovatele oleja v skúmanom spektre spĺňali požadované parametre.

1.17 **Informácie o organizáciách a riadení**

Letová činnosť bola vykonávaná v súlade s leteckými predpismi, ktoré sú platné na území Slovenskej republiky.

1.18 **Doplnkové informácie**

Neuvádza sa.

1.19 **Spôsoby odborného vyšetrenia**

Boli použité bežné spôsoby vyšetrenia.

2. ANALÝZA

- posádka lietadla správne vyhodnotila a riešila vzniknutú situáciu núdzovým pristátím do terénu,
- dodávacie palivové čerpadlo bolo vlastníkom lietadla odoslané do výrobného závodu na zistenie príčiny jeho poruchy,
odborná vyšetrovacia komisia do ukončenia vyšetrovania nedostala výsledky tohto skúmania.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku vážneho incidentu

3.1 Zistenia

- piloti mali platné kvalifikácie na vykonanie predmetného letu,
- lietadlo malo platnú dokumentáciu a nevykazovalo žiadne poruchy pred vznikom vážneho incidentu,
- lietadlo pred kritickým letom spĺňalo podmienky letovej spôsobilosti.

3.2 Príčiny vážneho incidentu

- významné zníženie výkonu motora, spôsobené technickou poruchou v systéme dodávky paliva do motora, ktorá bola zapríčinená poruchou dodávacieho palivového čerpadla.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetného vážneho incidentu neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 09.01.2014